

TOELICHTING
BIJ DE
VIJF GESTANDAARDISEERDE FORMULIEREN TEN BEHOEVE VAN DE
PROCEDURE VOOR DE GRENSOVERSCHRIJDENDE TENUITVOERLEGGING
VAN GELDELIJKE SANCTIES OVEREENKOMSTIG KADERBESLUIT
2005/214/JBZ

Kaderbesluit 2005/214/JBZ van de Raad inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op geldelijke sancties¹ is vastgesteld op 24 februari 2005. Dit instrument stelt een rechterlijke of bestuurlijke autoriteit in staat om een geldelijke sanctie rechtstreeks toe te zenden aan een autoriteit in een ander EU-land, waarbij die sanctie zonder verdere formaliteiten erkend en ten uitvoer wordt gelegd. De procedure is van toepassing op situaties waarin een boete wordt opgelegd aan een persoon die niet verblijft in het EU-land waarin het strafbare feit is gepleegd, die persoon de boete niet betaalt en vervolgens het grondgebied van dat land verlaat. In het kaderbesluit is vastgesteld dat deze uiterlijk op 22 maart 2007 moet zijn uitgevoerd. In 2017 hebben bijna alle lidstaten het kaderbesluit uitgevoerd en er worden elk jaar honderdduizenden zaken tussen de verschillende lidstaten overgedragen.

Wanneer de beslissingsstaat de beslissing toezendt waarbij de geldelijke sanctie wordt opgelegd, moet deze lidstaat een certificaat (bijlage bij het kaderbesluit) toezenden dat is opgesteld in de taal van de lidstaat die de beslissing ten uitvoer legt. Het certificaat moet alle relevante informatie bevatten die de tenuitvoerleggingsstaat nodig heeft om de beslissing te erkennen en uit te voeren. Een van de beginselen van het kaderbesluit is dat de bevoegde autoriteit in een lidstaat zaken rechtstreeks overdraagt aan de bevoegde autoriteit in een andere lidstaat. In het kaderbesluit is meerdere keren bepaald dat deze bevoegde autoriteiten elkaar tijdens het proces moeten raadplegen of in kennis stellen (bijv. in de artikelen 7, 9, 11, 12 en 15 van het kaderbesluit). In het kaderbesluit zijn echter geen regels voorzien met betrekking tot in welke taal deze consultaties plaats moeten vinden.

Uit ervaring die de afgelopen jaren is opgedaan, is gebleken dat andere soorten gestandaardiseerde formulieren nodig zijn om de uitwisseling van informatie betreffende afzonderlijke zaken tussen de verantwoordelijke autoriteiten te bevorderen. Ieder grensoverschrijdend verzoek betreffende een geldelijke sanctie heeft normaliter minstens twee vervolgbrieven van de tenuitvoerleggingsstaat aan de beslissingsstaat tot gevolg, namelijk een schrijven waarin wordt bevestigd dat de zaak is ontvangen/geaccepteerd en een schrijven met het eindresultaat van de tenuitvoerlegging. Bij sommige zaken is het noodzakelijk meer informatie uit te wisselen tussen de betrokken lidstaten.

Door de taalverschillen binnen de EU is de uitgebreide communicatie in verband met het kaderbesluit een dure en tijdrovende procedure. Ten eerste vanwege de vertaalkosten en ten tweede omdat het vaak veel tijd vergt om te bepalen wat de inhoud van bepaalde berichten is en om documenten te vertalen.

¹ PB L 76 van 22.3.2005, blz. 16.

Op initiatief van Duitsland is een groep van deskundigen samengesteld om gestandaardiseerde formulieren op te stellen voor gebruik in zaken betreffende grensoverschrijdende geldelijke sancties teneinde het proces van erkenning en tenuitvoerlegging te vergemakkelijken en verdere vertaling overbodig te maken.

De vijf gestandaardiseerde formulieren hebben geen enkele invloed op de materiële inhoud van het kaderbesluit en geen normatieve waarde. Het gebruik van de formulieren door de respectievelijke nationale autoriteiten geschiedt op geheel vrijwillige basis. Niettemin worden de lidstaten aangemoedigd het gebruik van de formulieren te stimuleren, aangezien dat bevorderlijk is voor het mechanisme betreffende de tenuitvoerlegging van grensoverschrijdende geldelijke sancties overeenkomstig het kaderbesluit, en hierdoor worden de financiële en administratieve lasten in verband met de procedure verminderd.

In een later stadium kan worden overwogen om de uitwisseling van de in de formulieren opgenomen informatie op elektronische wijze te laten plaatsvinden.

METHODOLOGIE VAN DE GROEP VAN DESKUNDIGEN

Benadering

De werkgroep COPEN van de Europese Raad heeft op zijn bijeenkomst van 13 april 2016 op basis van het initiatief van Duitsland voorgesteld dat een aantal lidstaten een groep van deskundigen opricht om discussie te voeren over een of meer gestandaardiseerde formulieren en deze op te stellen teneinde de procedure voor de grensoverschrijdende tenuitvoerlegging van geldelijke sancties te vergemakkelijken. De Europese Commissie heeft ermee ingestemd deel te nemen aan het opstellen van de documenten en het proces te coördineren.

Deskundigen uit Polen, Finland, Duitsland en Nederland hebben zich vrijwillig gemeld voor de redactiegroep. De deskundigen zijn op 16 oktober 2016 en 22 november 2016 bijeengekomen op een locatie van DG JUST. Op deze bijeenkomsten werden gedachten uitgewisseld en verschillende formulieren opgesteld. De bevindingen van de deskundigengroep is op de COPEN-vergadering van 16 december 2016 voorgelegd aan alle lidstaten². Op basis van de schriftelijke opmerkingen van de lidstaten hebben de deskundigen de tekst van de vijf formulieren bijgewerkt. In deze toelichting wordt ***de redenering achter de totstandbrenging van de formulieren uiteengezet en elk formulier gedetailleerd omschreven. De gebruikers moeten in staat worden gesteld de formulieren in hun dagelijks werk correct toe te passen. Op de COPEN-vergadering van 21 juni 2017 is de tekst van de formulieren besproken en aangenomen***³.

De benadering die de deskundigengroep heeft gekozen, is gebaseerd op de opzet/het oogmerk van het kaderbesluit en de ervaring die de deskundigen hebben opgedaan tijdens de vijf of meer jaar waarin zij praktische werkzaamheden op basis van het kaderbesluit hebben verricht. Het uitgangspunt voor het opstellen van de formulieren was de procedure voor de tenuitvoerlegging van een grensoverschrijdende geldelijke sanctie, waarbij in het bijzonder aandacht werd besteed aan de informatie die noodzakelijk is voor een geslaagde tenuitvoerlegging en aan de (op basis van het kaderbesluit) vereiste uitwisseling van informatie tussen de beslissingsstaten en de tenuitvoerleggingsstaten.

Waarom vijf formulieren?

² Doc. 14898/16 JAI 1007 COPEN 361 EJA 83.

³ Doc. 9610/17 JAI 540 COPEN 177 EJA 39.

De vijf formulieren zijn ontwikkeld om tegemoet te komen aan de verschillende behoeften aan informatie die zich tijdens het tenuitvoerleggingsproces voordoen. Een aantal lidstaten heeft deskundigen gevraagd minder formulieren op stellen en een aantal aspecten van de verschillende formulieren samen te voegen. De deskundigen hebben dit overwogen, maar besloten toch bij vijf verschillende formulieren te blijven. De reden is dat de vijf formulieren op verschillende aspecten van de procedure betrekking hebben. Het wordt beoogd dat de formulieren 1 tot en met 3 het meest worden gebruikt. Doordat niet alle aanverwante informatie, met name over de betalingsprocedure, in één formulier wordt opgenomen, wordt het dagelijks werk van de bevoegde autoriteiten eenvoudiger. Bovendien is het gebruik van de formulieren niet verplicht: de lidstaten mogen de formulieren toepassen als daar behoefte aan is.

Om het dagelijkse werk van functionarissen en het gebruik van de formulieren te vergemakkelijken, wordt ervoor gezorgd dat de formulieren in 24 EU-talen beschikbaar zijn.

BESCHRIJVING VAN DE FORMULIEREN

Formulier 1

Overeenkomstig de artikelen 11, 12 en 15 van het kaderbesluit moet de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat bepaalde informatie aan de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat verstrekken. De deskundigengroep stelt voor formulier 1 te gebruiken om deze communicatie gemakkelijker te maken. De twee belangrijkste punten zijn vrijwillige betaling (deel d) en volledige of gedeeltelijke beëindiging van de tenuitvoerlegging (deel e).

Formulier 2 (volledige erkenning) en formulier 3 (volledige tenuitvoerlegging)

De formulieren 2 en 3 bevatten de twee mededelingen die in verband met het kaderbesluit het vaakst voorkomen, namelijk volledige erkenning en volledige tenuitvoerlegging. Om die reden komen deze twee formulieren vóór de andere twee formulieren (formulieren 4 en 5) die betrekking hebben op alle overige mogelijke scenario's.

Formulier 2 (volledige erkenning)

De formulieren 2 en 4 zien op de informatie die de tenuitvoerleggingsstaat aan de beslissingsstaat moet verstrekken over het besluit tot het erkennen en tenuitvoerleggen van de beslissing. In de praktijk is gebleken dat beslissingen in de meeste zaken volledig worden erkend (in Nederland wordt bijvoorbeeld 97 % van de zaken volledig erkend). Om die reden is een afzonderlijk en met name beknopt formulier gecreëerd. In dergelijke gevallen hoeft de bevoegde/centrale autoriteit in de tenuitvoerleggingsstaat slechts één formulier te gebruiken, één vakje aan te kruisen, het desbetreffende bedrag in te vullen en het formulier aan de beslissingsstaat toe te zenden. Deze werkwijze is eenvoudig en de functionaris die ermee belast is, hoeft zich niet bezig te houden met alle andere mogelijke uitkomsten van de procedure. Bovendien kan de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat in één oogopslag herkennen wat er wordt meegedeeld, zelfs als de taal van de tenuitvoerleggingsstaat wordt gebruikt.

Formulier 3 (volledige tenuitvoerlegging)

De formulieren 3 en 5 zien op de informatie over (het resultaat van) de tenuitvoerleggingsprocedure die de tenuitvoerleggingsstaat aan de beslissingsstaat moet verstrekken. Uit ervaring is gebleken dat na erkenning in de meerderheid van de gevallen

volledige betaling plaatsvindt. Om tegemoet te komen aan dit grote aantal zaken, is een afzonderlijk en beknopt formulier gecreëerd. Net als bij volledige erkenning hoeft de bevoegde autoriteit in de tenuitvoerleggingsstaat slechts één formulier te gebruiken, één vakje aan te kruisen, het desbetreffende bedrag in te vullen en het formulier aan de beslissingsstaat toe te zenden.

Formulier 4 (gedeeltelijke erkenning en volledige weigering van erkenning) en formulier 5 (resultaat van de tenuitvoerlegging van de beslissing):

Volledig erkenning en volledige betaling komen aan bod in de formulieren 2 en 3; alle andere mogelijke uitkomsten moeten echter ook aan bod komen. De deskundigengroep heeft daarom nog twee formulieren gecreëerd die een duidelijk onderscheid maken tussen de erkenningsfase (formulier 4) en het tenuitvoerleggingsproces (formulier 5).

Formulier 4

Formulier 4 betreft de erkenningsfase en alle andere resultaten, met uitzondering van volledige erkenning.

De eerste informatie (delen d.1 en d.2) die wordt verstrekt, is het belangrijkste: wat is het resultaat van de erkenningsprocedure – volledige weigering van erkenning of gedeeltelijke erkenning? Indien gedeeltelijke erkenning plaatsvindt: voor welk bedrag heeft erkenning van de beslissing plaatsgevonden?

Vervolgens wordt opgegeven waarom de beslissing niet volledig is erkend. Daartoe bevat formulier 4 een opsomming van de verschillende gronden voor volledige of gedeeltelijke weigering van erkenning:

- Formulier 4 bevat ten eerste de gronden voor weigering die zijn opgesomd in artikel 7 en artikel 20, lid 3, van het kaderbesluit (deel d.3).
- Andere gronden voor weigering dan de gronden die zijn opgesomd in artikel 7 en artikel 20, lid 3, van het kaderbesluit, zoals het overlijden van de betrokkene, zijn opgenomen in deel d.4. Wanneer een van deze gronden van toepassing is, is er vanuit formeel oogpunt geen grond (verblijf of inkomsten in de tenuitvoerleggingsstaat) om de zaak over te dragen aan de tenuitvoerleggingsstaat (artikel 4, lid 1, van het kaderbesluit).

Afgezien van de informatie dat de beslissing slechts gedeeltelijk is erkend, kan er nadere informatie zijn betreffende de geldelijke sanctie die is erkend. Indien dergelijke informatie ten tijde van de beslissing al beschikbaar is, kan deze worden verstrekt (deel e):

- Sommige lidstaten nemen in één handeling een beslissing over de erkenning van een buitenlandse beslissing en over de goedkeuring van betaling in termijnen. De informatie dat betaling in termijnen is goedgekeurd, kan zeer nuttig zijn voor de beslissingsstaten wanneer de goedkeuring van betaling in termijnen van invloed is op de verjaringstermijn. Deel e.1 dient daartoe.
- In de delen e.2 en e.3 wordt rekening gehouden met andere redenen op grond waarvan het ten uitvoer te leggen bedrag kleiner is dan het totale, in het certificaat opgenomen bedrag van de geldelijke sanctie.

Formulier 5 (resultaat van de tenuitvoerlegging van de beslissing)

Aangezien er speciale formulieren zijn voor volledige erkenning, volledige tenuitvoerlegging en volledige/gedeeltelijke weigering van de erkenning, is formulier 5 nodig, waarin alle andere mogelijke resultaten van de tenuitvoerlegging zijn opgenomen.

In sommige lidstaten wordt betaling in termijnen niet goedgekeurd in de beslissing waarin de erkenning wordt vastgesteld, maar vindt dit plaats in een later stadium van het tenuitvoerleggingsproces. De informatie dat betaling in termijnen is goedgekeurd, kan zeer nuttig zijn voor de beslissingsstaten wanneer de goedkeuring van betaling in termijnen van invloed is op de verjaringstermijn. Deze informatie is daarom ook opgenomen in formulier 5, maar vanuit een ander gezichtspunt (deel d).

Zodra de tenuitvoerlegging is beëindigd, wordt ten eerste de datum waarop dat is gebeurd en vervolgens het resultaat van de tenuitvoerlegging verstrekt. Deze informatie wordt verstrekt in de delen e.1. en e.2.

Indien er na de erkenning van de beslissing een bedrag in mindering is gebracht, kan de desbetreffende informatie in deel e.3 worden verstrekt.

In deel e.4 worden de gronden voor de beëindiging van de tenuitvoerlegging (met uitzondering van volledige tenuitvoerlegging) opgegeven. Deel e.4 betreft de gronden voor beëindiging die zijn vastgesteld in artikel 12, lid 2, artikel 11, lid 1, en artikel 9, lid 1, van het kaderbesluit. Aangezien in artikel 9, lid 1, van het kaderbesluit sprake is van de gronden voor beëindiging van de tenuitvoerlegging op basis van de wet van de tenuitvoerleggingsstaat, bevat dit gedeelte van het formulier behalve de meest voorkomende gronden voor beëindiging tevens de mogelijkheid om "overige gronden" op te geven.
